

STANOVY SLOVENSKEHO ZVÄZU OCHRANCOV PRÍRODY A KRAJINY (úplné znenie)

§ 1

Názov, sídlo a pôsobnosť

- (1) Názov organizácie je Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny (ďalej len "Zväz").
- (2) Sídlom ústredných orgánov Zväzu je Prievidza.
- (3) Pôsobnosť Zväzu je vymedzená Programovou orientáciou Zväzu (ďalej len "Programová orientácia") a Stanovami Zväzu (ďalej len "Stanovy").

§ 2

Spoločenské a právne postavenie

- (1) Zväz je dobrovoľné, mimovládne a neziskové združenie občanov, skupín a organizácií (fyzických a právnických osôb), vytvorené v záujme ochrany prírody, krajiny a starostlivosti o životné prostredie a v záujme hľadania spôsobov trvalo udržateľného života. Vo svojej činnosti sa riadi Ústavou a právnym poriadkom Slovenskej republiky, Stanovami a ostatnými predpismi Zväzu a Programovou orientáciou.
- (2) Poslaním Zväzu je pôsobiť na svojich členov, inštitúcie a verejnosť v duchu zodpovednosti za stav a vývoj životného prostredia. Naplnenie svojho poslania Zväz zabezpečuje vzdelávacou, výchovnou a propagačnou prácou, informačnou, odbornou a poradenskou činnosťou, kampaniami, organizovaním programov a podujatí, realizáciou opatrení na ochranu prírody a životného prostredia, vydavateľskou, obchodnou a hospodárskou činnosťou, vytváraním účelových zariadení, spoluprácou s inštitúciami štátnej správy a samosprávy, hnutiami a organizáciami doma i v zahraničí a podobne. Poslanie a zameranie Zväzu určuje podrobnejšie Programová orientácia.
- (3) Zväz je organizácia s právnou subjektivitou. Právnickými osobami pôsobiacimi v rámci Zväzu sú základné organizácie, koordinačné výbory vytvorené základnými organizáciami, Ústredný výbor a Centrum mladých ochrancov prírody.
- (4) Štatutárnym orgánom Zväzu je jeho Ústredný výbor. V mene Ústredného výboru navonok konajú jeho predseda, podpredsedovia a tajomník. V mene základnej organizácie a koordinačného výboru koná jeho predseda a tajomník. V mene Centra mladých ochrancov prírody koná jeho riaditeľ a tajomník.

§ 3

Formy a vznik členstva

- (1) Členstvo vo Zväze je dobrovoľné, má formu riadnu a čestnú. Členovia Zväzu musia súhlasiť s Programovou orientáciou a Stanovami.

(2) Riadnou formou členstva vo Zväze je

- a) individuálne členstvo,
- b) rodinné členstvo.

(3) Individuálnym členom Zväzu môže byť osoba staršia ako 14 rokov.

(4) Rodinným členom Zväzu môže byť skupina pozostávajúca z najmenej dvoch rodinných príslušníkov. Deti musia byť staršie ako 6 rokov a najmenej jeden z rodinných príslušníkov, tvoriacich rodinné členstvo, musí byť starší ako 14 rokov.

(5) O prijatí za individuálneho alebo rodinného člena Zväzu rozhoduje výbor základnej organizácie. Členstvo vzniká zaregistrovaním v základnej organizácii, zaplatením zápisného a členského príspevku. V opodstatnených prípadoch sa individuálny alebo rodinný člen registruje podľa vlastného rozhodnutia u Ústredného výboru, ktorý rozhodne aj o jeho prijatí za člena. Dokladom o individuálnom alebo rodinnom členstve je platný členský preukaz.

(6) Ústredný výbor Zväzu môže udeliť čestné členstvo.

(7) Podrobnosti o formách, vzniku, evidencii a zániku členstva upraví Ústredný výbor Zväzu smernicou.

§ 4

Práva a povinnosti členov

(1) Všetci riadni členovia Zväzu starší ako 14 rokov majú právo voliť. Právo byť volení do orgánov nad úrovňou základnej organizácie majú členovia po dovŕšení 18 rokov.

(2) Všetci riadni členovia Zväzu starší ako 14 rokov majú právo sa podieľať na rozhodovaní hlasovaním, byť informovaní o všetkých záležitostiach a akciách Zväzu, zúčastňovať sa týchto akcií a využívať majetok Zväzu v súlade s Hospodárskou smernicou Zväzu.

(3) Všetci riadni členovia sú povinní dodržiavať pravidlá etiky vo vnútri Zväzu aj navonok, Programovú orientáciu, Stanovy a ostatné predpisy Zväzu, rešpektovať uznesenia orgánov Zväzu, ktoré sú s týmito v súlade, aktívne sa podieľať na plnení poslania, úloh a akcií Zväzu, zodpovedne vykonávať funkcie, platiť členské príspevky a riadne hospodáriť a ochraňovať zverené prostriedky a majetok.

(4) Práva a povinnosti kolektívov mladých ochrancov prírody upraví Štatút Centra mladých ochrancov prírody.

(5) Čestný člen má práva a povinnosti riadneho člena, je však zbavený povinnosti platiť zápisné a členské príspevky.

(6) Zväz poskytuje morálnu a právnu ochranu členom postihovaným za svoje postoje v oblasti činnosti vymedzenej Stanovami Zväzu. Zväz v tejto oblasti pôsobí aj preventívne.

§ 5

Zánik členstva

(1) Individuálne členstvo zaniká úmrtím člena, jeho vystúpením alebo vylúčením, nezaplatením členského príspevku najneskôr do jedného roka od stanoveného termínu, alebo zánikom Zväzu.

(2) Rodinné členstvo zaniká vystúpením alebo vylúčením, nezaplatením členského príspevku najneskôr do jedného roka od stanoveného termínu, alebo zánikom Zväzu.

(3) Čestné členstvo zaniká úmrtím člena, vzdaním sa čestného členstva, zrušením Ústredným výborom Zväzu alebo zánikom Zväzu.

§ 6

Disciplinárne konanie

(1) Disciplinárnym orgánom Zväzu je Ústredný výbor alebo ním ustanovený orgán. Tento orgán môže začať disciplinárne konanie proti členovi alebo právnickej osobe Zväzu, ktorí porušili právne predpisy o ochrane prírody a životného prostredia, Stanovy alebo iné predpisy Zväzu, konali v rozpore s Programovou orientáciou alebo hrubo poškodili záujmy alebo dobré meno Zväzu.

(2) Disciplinárnymi opatreniami sú napomenutie, vylúčenie zo Zväzu, zrušenie registrácie právnickej osoby alebo zrušenie čestného členstva.

(3) Podrobnosti disciplinárneho konania upravuje Disciplinárny poriadok Zväzu, ktorý vydáva Ústredný výbor.

§ 7

Práca s deťmi

Deti a mládež vo veku od 6 do 26 rokov sa zúčastňuje práce vo Zväze organizovaním sa v jeho organizačných zložkách.

§ 8

Organizačná štruktúra

Organizačnú štruktúru Zväzu tvoria tieto organizačné zložky:

a) základné organizácie,

b) koordinačné orgány,

c) ústredné orgány,

d) Centrum mladých ochrancov prírody.

§ 9

Základná organizácia

(1) Základná organizácia je základnou organizačnou zložkou Zväzu.

(2) Základná organizácia vzniká dňom ustanovujúcej schôdze najmenej 5 riadnych členov. Právnu subjektivitu nadobúda ak tomu nebránia okolnosti hodné zreteľa - registráciou Ústredným výborom Zväzu.

(3) Základná organizácia nemôže vzniknúť pri hospodárskom subjekte, nemôže slúžiť pre dosahovanie zisku hospodárskeho subjektu ani sa programovo a zároveň personálne s takýmto subjektom prekrývať.

(4) Povinnosťou základnej organizácie je každoročne do konca marca poslať Ústrednému výboru prehľad o činnosti základnej organizácie v uplynulom kalendárnom roku, oznam o zmenách v údajoch uvedených v Evidenčnom liste základnej organizácie a odvody z členských príspevkov za daný rok.

(5) Základná organizácia zaniká rozhodnutím členskej schôdze, alebo ak počet jej členov klesne pod 5, alebo zánikom Zväzu. Oznámenie o zániku základnej organizácie musí byť Ústrednému výboru doručené v lehote do 1 mesiaca od rozhodnutia členskej schôdze.

(6) Základná organizácia môže byť zrušená rozhodnutím Ústredného výboru v týchto prípadoch:

- a) ak je dlhodobo pasívna,
- b) naplnením skutkovej podstaty podľa § 6 Stanov.

(7) Orgánmi základnej organizácie sú:

- a) členská schôdza,
- b) výbor,
- c) revízna komisia (alebo revízor).

(8) Členská schôdza je najvyšším orgánom základnej organizácie. Schádza sa podľa potreby, najmenej však 1-krát ročne. Činnosť a hospodárenie základnej organizácie v období medzi jednotlivými členskými schôdzami riadi výbor základnej organizácie.

§ 10 Koordinačné orgány

(1) Základné organizácie sa môžu združovať a vytvárať koordinačné orgány s právnou subjektivitou. Tieto organizačné zložky musia združovať minimálne 3 základné organizácie.

(2) Koordinačnými orgánmi sú:

- a) konferencia,
- b) koordinačný výbor (resp. okresný alebo mestský výbor)
- c) revízna komisia (alebo revízor).

(3) Konferencia je najvyšším orgánom zloženým z delegátov základných organizácií. Schádza sa podľa potreby, najmenej však 1-krát za tri roky.

(4) Spôsob tvorby koordinačného výboru a jeho právomoci, spôsob svojej organizácie, financovania, zastupovania a ďalšie významné skutočnosti v súlade so Stanovami a inými predpismi Zväzu určuje príslušná konferencia.

(5) Podmienkou právnej subjektivity koordinačného výboru je jeho zaregistrovanie na Ústrednom výbore najneskôr do 1 mesiaca od jeho vzniku a každoročná registrácia podmienená preukázaním koordinovania najmenej 3 základných organizácií v jeho pôsobnosti v termíne a spôsobom stanoveným Ústredným výborom.

§ 11 Ústredné orgány

(1) Ústrednými orgánmi Zväzu sú:

- a) celoslovenský Snem (ďalej len "Snem"),
- b) Ústredný výbor,
- c) Ústredná revízna komisia (alebo revízor).

(2) Najvyšším orgánom Zväzu je Snem. Snem zvoláva Ústredný výbor z vlastného podnetu, alebo ak o to požiada aspoň 1/3 riadnych členov Zväzu alebo aspoň 1/3 základných organizácií. Ústredný výbor zvoláva Snem písomnou formou aspoň 21 dní pred termínom konania. Snem sa schádza podľa potreby, najmenej však 1-krát za tri roky. Snem je uznášaniaschopný za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny všetkých pozvaných delegátov. Ústredný výbor určí celkový počet delegátov. Ak sa nezíde nadpolovičná väčšina všetkých pozvaných delegátov, po 60 minútach čakania od stanoveného začiatku je Snem uznášaniaschopný bez ohľadu na počet prítomných delegátov; pôvodný program Snemu zostáva pritom nezmenený.

(3) Snem rozhoduje o všetkých podstatných otázkach Zväzu, a to najmä:

- volí a odvoláva členov Ústredného výboru a Ústrednej revíznej komisie a určuje ich počty,
- schvaľuje Stanovy a ich zmeny, rokovací a volebný poriadok,
- schvaľuje správu o činnosti Zväzu a správu o hospodárení za minulé obdobie, ktoré predkladá Ústredný výbor,
- schvaľuje revíznú správu predloženú Ústrednou revíznou komisiou,
- môže rušiť alebo meniť rozhodnutia Ústredného výboru,
- rozhoduje o ďalších veciach, ktoré si vyhradí

(4) Predsedu Ústredného výboru volí Ústredný výbor spomedzi svojich členov na prvom zasadnutí počas Snemu.

(5) Do pôsobnosti Ústredného výboru patrí najmä evidencia členstva, registrácia základných organizácií a koordinačných výborov (potvrdzovanie ich právnej subjektivity), výška a spôsob odvodov z členských príspevkov, hospodárenie s prostriedkami a majetkom Zväzu, vydávanie vnútorných predpisov Zväzu, vyhlasovanie a organizovanie celozväzových aktivít, ap. Ústredný výbor riadi a koordinuje činnosť Zväzu v období medzi Snemami.

(6) Ústredný výbor spomedzi svojich členov volí hovorca.

§ 12

Centrum mladých ochrancov prírody

(1) Orgánmi Centra mladých ochrancov prírody sú (ďalej len "Centrum"):

- a) Zhromaždenie zástupcov kolektívov mladých ochrancov prírody (ďalej len "Zhromaždenie"),
- b) Výkonná rada,
- c) Revízor.

(2) Najvyšším orgánom Centra je Zhromaždenie. Zhromaždenie sa koná najmenej 1-krát za rok. Spomedzi členov volí najviac 5-člennú Výkonnú radu a Revízora.

(3) Medzi dvoma Zhromaždeniami riadi činnosť Centra Výkonná rada. Výkonná rada volí spomedzi svojich členov riaditeľa a tajomníka.

(4) Ostatné podrobnosti organizácie Centra upraví Štatút Centra, ktorý schvaľuje Zhromaždenie. Štatút nadobúda účinnosť po jeho potvrdení Ústredným výborom.

§ 13

Revízne komisie

(1) Revízne komisie sú volené vo všetkých organizačných zložkách Zväzu. Počet členov revíznych komisií určujú orgány, ktoré ich volia. Člen revíznej komisie nemôže byť členom iného voleného orgánu na tom istom organizačnom stupni.

(2) Revízne komisie sa pri svojej činnosti riadia Stanovami, ostatnými predpismi Zväzu a uzneseniami orgánov Zväzu, ktorými boli zvolené.

(4) Revízne komisie vyšších organizačných zložiek sú oprávnené vykonávať revízie v nižších organizačných zložkách.

§ 14

Činnosť orgánov

(1) Činnosť všetkých orgánov Zväzu je založená na princípe vnútrozväzovej demokracie a disciplíny, najmä:

- a) kolektívnom prijímaní rozhodnutí,
- b) uznášaniaschopnosti za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny členov alebo delegátov s hlasom rozhodujúcim,
- c) prijatí uznesení, za ktoré hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných,
- d) tajným hlasovaním na všetkých úrovniach, ak sa preň rozhodne minimálne 1/3 prítomných,
- e) podriaďovaní väčšine a prihliadaní na názory menšiny,
- f) záväznosti prijatých rozhodnutí pre členov a nižšie orgány,
- g) zodpovednosti orgánov voči členskej základni,
- h) povinnosti vytvárania podmienok pre činnosť a uplatnenie aktivity všetkých členov Zväzu a obhajovanie ich záujmov.

(2) Orgány Zväzu sú povinné uskutočňovať pravidelné stretnutia a zasadnutia, prerokúvať správy o činnosti, plány a programy a vytvárať po všetkých stránkach podmienky pre činnosti Zväzu, uplatnenie demokracie a dodržiavanie disciplíny. Funkčné obdobie volených orgánov určuje orgán, ktorý ich volil.

(3) Náplň činnosti, práva a povinnosti ústredných a iných orgánov Zväzu a ich vzájomné vzťahy v nevyhnutnom rozsahu podrobnejšie určuje Organizačný poriadok Zväzu, ktorý vydáva Ústredný výbor.

(4) Pre jednotlivé úseky svojej pôsobnosti zriaďujú orgány Zväzu odborné komisie, sekcie, pracovné skupiny, kluby a podobne, ktoré sú ich poradnými, pracovnými a iniciatívnymi aktívmi. Tieto môžu byť dočasného alebo trvalého charakteru.

(5) Na riešenie sporov menuje Ústredný výbor Rozhodcovskú komisiu. Jej úlohou je predovšetkým organizovanie okrúhlych stolov za účasti zúčastnených strán v záujme hľadania konsenzov.

(6) Organizačné zložky s právnou subjektivitou môžu zriaďovať pre zabezpečenie svojej činnosti profesionálne sekretariáty.

§ 15

Funkcionári Zväzu

(1) Funkcionári Zväzu sú členovia volených orgánov - výborov základných organizácií, koordinačných výborov, Ústredného výboru a revízných komisií. Do funkcií sú členovia Zväzu volení príslušným orgánom. Funkcionári Zväzu sa môžu svojej funkcii vzdať so súhlasom orgánu, ktorého sú členom alebo orgánu, ktorý ich do funkcie volil, alebo môžu byť z funkcie odvolaní orgánom, ktorý ich do funkcie zvolil.

(2) Funkcionári zodpovedajú za svoju činnosť tým orgánom Zväzu, ktoré ich zvolili, v konečnej inštancii členskej základni. Zvolením do funkcie a jej vykonávaním nie sú dotknuté práva a povinnosti členov Zväzu.

(3) V záujme nadpolitickosti Zväzu predseda, podpredsedovia a tajomník Ústredného výboru nemôžu byť členmi ústredných orgánov žiadnej politickej strany.

§ 16

Majetok a hospodárenie

(1) Majetok Zväzu tvoria finančné prostriedky a hmotné prostriedky získané z členských príspevkov, príspevkovej činnosti, dotácií, zbierok a darov, príjmov z vlastnej činnosti vrátane obchodnej a hospodárskej a z ostatných príjmov, ktorých získanie je v súlade s poslaním Zväzu.

(2) Majetok je vlastníctvom právneho subjektu Zväzu, ktorý ho vytvoril alebo získal podľa vymedzenia Hospodárskej smernice.

(3) Povinnosťou členov Zväzu, jeho organizácií a orgánov je účelne nakladať s majetkom a využívať ho v súlade s poslaním Zväzu. Majetok musí byť evidovaný a zabezpečený pred poškodením, zničením alebo odcudzením. Ochrana majetku a hospodárenie s ním sa vykonáva podľa všeobecnezáväzných právnych predpisov a predpisov Zväzu..

(4) Podrobnejšie hospodárenie s finančnými a hmotnými prostriedkami upraví Hospodárska smernica, ktorú vydáva Ústredný výbor.

(5) Pri zániku Zväzu, alebo niektorého právneho subjektu Zväzu, rozhoduje o naložení s majetkom ten právny subjekt, vo vlastníctve ktorého majetok je. Rozhodnutie o naložení s majetkom nadobúda účinnosť po jeho schválení Ústrednou revíznou komisiou. Schválenie sa spravidla udelí, pokiaľ tomu nebránia okolnosti hodné zreteľa.

§ 17

Zánik Zväzu

Zväz zaniká, ak sa na tom uznesie Snem Zväzu väčšinou hlasov celkového počtu delegátov, alebo ak o tom rozhodnú trojštvrtinovou väčšinou členovia Zväzu referendum.

§ 18

Záverečné ustanovenia

(1) Tieto Stanovy schválil 9. Snem Zväzu, ktorý sa konal 12. - 13. apríla 1997 v Kvačanoch. Zmena týchto Stanov bola schválená Snemom Zväzu, ktorý sa konal 20.11.2004 v Považskej Bystrici.

(2) Schválením týchto Stanov strácajú platnosť Stanovy Zväzu, ktoré potvrdilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky dňa 22. júna 1993 pod číslom VVS/1-909/90-82-1.

(3) Tieto Stanovy potvrdilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky dňa 5. 2. 1998 pod číslom VVS/1-909/90-82-2. Dodatok č. 1 k Stanovám Zväzu potvrdilo Ministerstvo vnútra

SR dňa 11.11.2005 pod číslom VVS/1-909/90-82-3.